

ПОГЛЯД НА РОЛЬ ГЕНЕТИЧНИХ ЧИННИКІВ У ВИНИКНЕННІ РОЗАЦЕА, ДЕМОДИКОЗУ Й ПЕРІОРАЛЬНОГО ДЕРМАТИТУ

Сулим А.Г., асистент

*СумДУ, медичний інститут, кафедра нейрохірургії та неврології
з курсом дерматовенерології*

Етіологія й патогенез розацеа, демоdikозу й дерматиту періорального залишаються дотепер не повністю з'ясованими. Множину теорій, гіпотез та припущень, які стосуються етіології та патогенезу цих дерматозів, можна доповнити ще одним поглядом на проблему.

Не дивлячись на окремі розбіжності у точках зору на причини й закономірності хвороботворного процесу, а також певну різницю у клінічних проявах розацеа, демоdikозу й періорального дерматиту, є підстави вважати ці дерматози близькими один до одного з огляду на спільність та взаємопов'язаність багатьох чинників тієї ж етіології чи патогенезу та відносну схожість клінічної картини. Значущим також є той факт, що лікування всіх трьох захворювань проводиться за однаковими принципами. Все зазначене підсилює враження про єдину глибинну природу розацеа, демоdikозу й періорального дерматиту.

Не є незвичайною думка про те, що схильність до таких дерматозів, як вульгарні вугри, псоріаз, іхтіоз, atopічний дерматит, екзема та інші, мають виразну тенденцію до спадкової передачі. Серед таких "сімейних" захворювань трапляються випадки алергодерматозів із явищами непереносності тих чи інших хімічних речовин. Разом із тим кожному лікареві-дерматологу відомі явища екзематизації корости, де певну роль відіграє підвищена чутливість організму хворого до продуктів життєдіяльності коростяних кліщів. Очевидно, що схильність до подібної сенсibiliзації є суто індивідуальною, та може визначатися, як і непереносність інших речовин, спадковими факторами. Оскільки коростяні кліщі в біологічному плані є "близькими родичами" демодексів, висновок про можливу генетично "запрограмовану" схильність до розвитку сенсibiliзації продуктами кліщової життєдіяльності дозволяється зробити й стосовно демодид.

Зробивши це, ми зможемо пояснити декілька речей, які досі не мали виразного тлумачення. Зокрема, можна по-новому дивитися на старовинну дискусію про те, чи є кліщі-демодекси "збудниками" розацеа, чи вони "безвинні мешканці шкіри", або ж просто "обтяжують перебіг хвороби", будучи "умовнопатогенними".

Виходячи з припущення про наявність генетично зумовленої схильності до особливого реагування організму людини на присутність кліщів-демодексів, слід визнати, що прихильники будь-якої з наведених вище точок зору на роль демодид у виникненні розацеа мали рацію. Так, у людей без спадково визначеної схильності до зазначеної реактивності демодексів можна вважати непатогенними коменсалами. У людей зі слабкою або помірною експресією названого генетичного фактора кліщі обтяжують перебіг хвороби. Висока дієвість того ж фактора дає змогу оголосити демодид небезпечними збудниками захворювань. І, нарешті, кліщів-демодексів дійсно можна вважати умовнопатогенними, оскільки умова, що робить їх патогенними, – наявність генетично напередвизначеної схильності до реагування на продукти життєдіяльності цих кліщів.

Запропонований погляд на роль генетичних чинників у виникненні розацеа, дерматиту періорального й демоdikозу дозволяє розширити уяву про етіологію цих захворювань, що, у свою чергу, дає можливість упорядкувати підходи до вибору засобів для лікування, зокрема, надати статус етіологічної терапії застосуванню антидемодексних препаратів.